

RADOVAN DÁVID

vzdělávací společnost

si dovoluje Vás pozvat na seminář

„Práva dítěte ve zdravotnictví“

**Akreditace Ministerstva práce a sociálních věcí
Instituce akreditovaná u Ministerstva vnitra ČR**

**Termín a místo konání: 13. října 2026 od 9:00
online**

Lektor: JUDr. Ing. Radovan Dávid, Ph.D.

sedmnáctiletá praxe asistenta soudce Ústavního soudu, osmnáctiletá praxe lektora právnických fakult v Brně a Bratislavě, patnáctiletá praxe v oblasti vzdělávání úředníků, člen Světové organizace pro rodinné právo, čestný člen Profesní komory sociálně-právní ochrany dětí, člen redakční rady Juridical Analytical Journal, autor desítek článků, monografií (mimo jiné učebnice rodinného práva a civilního práva procesního) a komentářů (mimo jiné k občanskému zákoníku, občanskému soudnímu řádu, zákonu o zvláštních řízeních soudních a exekučnímu řádu)

Zdravotnické právo se netýká pouze organizace zdravotnictví a povinností zdravotnických pracovníků, ale i základních práv pacientů – včetně dětí. Právě u nezletilých je právní úprava i praktická aplikace složitější: dítě je osobou, jejíž práva musí být respektována, ale současně nemá plnou způsobilost k právním úkonům. Správné nastavení komunikace, informování a souhlasu dítěte a jeho zákonných zástupců patří proto k nejnáročnějším úkolům, které praxe zdravotnických zařízení i orgánů sociálně-právní ochrany dětí řeší.

Cílem školení je nabídnout komplexní přehled o právech dítěte v kontextu poskytování zdravotních služeb – od práva na informaci, přes participaci na rozhodování až po ochranu osobních údajů a dokumentace. Program vychází z klíčových právních předpisů (zákon č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách, zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, zákon č. 292/2013 Sb., o zvláštních řízeních soudních) a navazuje na mezinárodní standardy včetně Úmluvy o právech dítěte a judikatury Evropského soudu pro lidská práva.

Seminář podrobně rozebírá modely souhlasu se zdravotními výkony, práva dítěte na informace a na účast při rozhodování, otázku rozumu a volní vyspělosti dítěte, úlohu rodičů, poručníků či OSPOD, a také postupy při střetu zájmů a urgentních stavech. Důraz je kladen na praktické příklady a na to, jak právní rámec promítnout do každodenní komunikace a dokumentace.

Velká pozornost je věnována rovněž ochraně citlivých údajů dítěte, přístupu rodičů ke zdravotnické dokumentaci, postupu při podezření na zanedbávání nebo týrání dítěte a spolupráci mezi zdravotníky, OSPOD, školou a soudem. Kurz propojuje právní, etické i komunikační

aspekty péče o dětské pacienty a ukazuje, jak správně vyvažovat jejich práva, nejlepší zájem a bezpečí.

Na konci vzdělávacího programu bude účastník schopen:

- vysvětlit právní postavení dítěte jako pacienta
- rozlišit role dítěte, rodičů a zdravotníků při udělování souhlasu
- posoudit rozumovou a volní vyspělost dítěte
- správně vést informovaný rozhovor s dítětem i rodiči
- dokumentovat participaci dítěte ve zdravotnické dokumentaci
- rozpoznat střet zájmů mezi dítětem a zákonným zástupcem
- postupovat při neodkladných stavech a nemožnosti získat souhlas
- připravit návrh na soudní schválení zákroku, je-li vyžadováno
- uplatnit zásadu nejlepšího zájmu dítěte v rozhodování
- chránit citlivé osobní údaje dítěte při sdílení informací
- vyhodnotit právní rámec přístupu rodičů k dokumentaci
- zohlednit mezinárodní standardy včetně Úmluvy o právech dítěte
- předcházet pochybením v komunikaci a dokumentaci
- vyhodnotit právní rizika při spolupráci s OSPOD a školou
- připravit přezkoumatelné odůvodnění a záznam o postupu

Obsah kurzu:

1. Právní rámec poskytování zdravotních služeb dítěti

- Postavení dítěte jako pacienta v českém právním řádu
- Zdravotnické služby a jejich právní režim
- Vymezení kompetencí zdravotníka, zákonného zástupce a OSPOD
- Zásady poskytování péče dětem podle § 28 zákona o zdravotních službách
- Propojení se zákonem o rodině a občanským zákoníkem
- Úmluva o právech dítěte a princip participace
- Judikatura Ústavního soudu a ESLP

2. Informování dítěte a rodičů – jazyk, rozsah, forma

- Povinnost informovat a její limity
- Srozumitelný jazyk a věkově přiměřené vysvětlení
- Rozhovor s dítětem o diagnóze a léčbě
- Ověření porozumění – metody a formulace
- Společné informování rodičů a dítěte vs. oddělené rozhovory
- Dokumentace poskytnutých informací
- Komunikační bariéry a jejich překonávání

3. Souhlasy se zdravotními výkony

- Typy souhlasu: informovaný, předpokládaný, zákonný
- Kdo uděluje souhlas – dítě, rodič, poručník, opatrovník
- Neshoda mezi rodiči, postup při kolizi zájmů
- Souhlas dítěte odpovídajícího vyspělosti
- Písemná a ústní forma souhlasu, náležitosti záznamu
- Nouzové situace – výkon bez souhlasu
- Soudní schválení zákroku a kolizní opatrovník

4. Posouzení vyspělosti a participace dítěte

- Kritéria rozumové a volní vyspělosti

- Participace dítěte v procesu rozhodování
- Přiměřenost informací věku a zdravotní gramotnosti
- Způsoby, jak dítě vyjádří souhlas nebo nesouhlas
- Role psychologa při posouzení vyspělosti
- Vedení rozhovoru v citlivých situacích
- Dokumentace názoru dítěte

5. Ochrana důstojnosti a nejlepší zájem dítěte

- Princip důstojnosti a respektu
- Jak chránit dítě při invazivních výkonech
- Doprovod, přítomnost bezpečné osoby
- Rozpor mezi přáním dítěte a lékařskou indikací
- Právo dítěte být slyšeno a respektováno
- Zohlednění psychosociálního kontextu
- Přístup zdravotníků jako výchovný faktor

6. Neodkladné stavy a hospitalizace

- Výkon bez souhlasu – právní a etické meze
- Záznam o indikaci a přiměřenosti zásahu
- Práva dítěte během hospitalizace
- Omezení osobní svobody – právní podmínky
- Informování rodičů při urgentním přijetí
- Dokumentace neodkladných stavů
- Koordinace s OSPOD a soudem

7. Zvláštní situace a střet zájmů

- Dítě v náhradní rodinné péči
- Poručník, pěstoun, kolizní opatrovník
- Podezření na týrání, zneužívání, zanedbávání
- Spolupráce s OSPOD a oznamovací povinnost
- Postup při odmítnutí léčby
- Přerušování kontaktu s rodičem během léčby
- Předávání informací škole po návratu dítěte

8. Ochrana osobních údajů a zdravotnické dokumentace

- Právo dítěte na soukromí a ochranu dat
- Přístup rodičů k dokumentaci a omezení
- Anonymizace a pseudonymizace údajů
- Sdílení dat mezi zdravotníky, školou a OSPOD
- Právní titul pro zpracování zdravotních údajů
- Zabezpečení elektronické dokumentace
- Logování a evidence přístupů

9. Právní odpovědnost a důkazní standardy

- Povinnost zdravotníků dokumentovat průběh rozhodování
- Důkazní hodnota souhlasu a zápisu o participaci
- Přezkoumatelnost rozhodnutí a odůvodnění
- Hodnocení důkazů při sporných zákrocích
- Role znaleckého posudku a znalce z psychologie
- Vliv nedostatečného záznamu na odpovědnost
- Příprava na soudní přezkum

10. Mezinárodní rozměr a evropské standardy

- ESLP: práva dítěte na informaci a účast
- Doporučení Rady Evropy o dětech v lékařské péči

- Modely participace z jiných zemí EU
- Přeshraniční případy a souhlasy rodičů
- Úmluva o lidských právech a biomedicíně (Oviedská)
- Evropská charta práv dětí v nemocnici
- Inspirace pro českou praxi

11. Spolupráce zdravotníků, OSPOD a škol

- Koordinace kroků při ochraně dítěte
- Jednotný plán péče a sdílení informací
- Vymezení kompetencí a odpovědnosti
- Komunikační kanály mezi institucemi
- Prevence duplicit a časových prodlev
- Kazuistiky spolupráce
- Dobrá praxe z pediatrických pracovišť

12. Diskuse a závěr školení